

„Szkoła powinna dążyć do tego,
by młody człowiek opuszczał ją
jako harmonijna osobowość, a nie jako specjalista”

Albert Einstein

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Zespół Szkół Ekonomiczno-Uługowych w Żychlinie

Rok szkolny 2015/2016

...**Profilaktykę** rozumie się jako proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniom w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

E. Konińska „Mądrze i skutecznie...”

Opracowanie programu:

Zespół do spraw profilaktyki

Szkolny program profilaktyki

1. Szczegółowe cele programu:

Obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska szkolnego.

Program opracowany został w oparciu o:

- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 roku, w sprawie działalności wychowawczej i zapobiegawczej dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz.226)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra edukacji i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458 ze zmianami).
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. NR4, poz. 17)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity – Dz. U. z 2002r.Nr 147, poz. 1231; Dz. U z 2007r. Nr 70, poz. 473)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2005r. Nr 179, poz.1485 z późniejszymi zmianami: DZ. U. z 2006r. Nr 7 poz. 47 i 48 ; Dz. U. z 2006r Nr 66 poz.469; Nr 120 po. 826
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 (tekst jednolity: Dz. U. z 2002r.Nr11,poz.109 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. Nr 26 z 2003r., poz.226)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 46)

- Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11 poz. 114).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011.r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Dz. U. z 2011.r.Nr78, poz. 428)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011.r. w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących służących zapewnieniu skutecznego wykonania programu.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

- Aktualne Podstawy Programowe dla Szkoły Ponadgimnazjalnej

- Program Wychowawczy

- Dotychczasowy Szkolny Program Profilaktyki

- Analizy sytuacji wychowawczej, ankieta dla rodziców / pedagog/ we współpracy z nauczycielami i Dyрекcją

- Statut Szkoły ZSE-U w Żychlinie

-Regulamin Rady Rodziców przy ZSE-U w Żychlinie

Zespół programowy :

- 1.Opracowanie - diagnozowanie
- projekt działań
- ewaluacja

E. Wilczewska

J. Gadomska
E. Goińska
A. Marciniak
M. Turski
E. Widelska-Strzelińska

2.Koordynator

pedagog szkolny: E. Wilczewska

- 3.Realizatorzy - wychowawcy klas
- wychowawcy internatu

- nauczyciele zawodu
- nauczyciele wychowania fizycznego
- specjaliści zajmujący się uzależnieniami
- nauczyciele bibliotekarze
- pracownicy administracji i obsługi

4.Propaganda wizualna

A. Marciniak

5.Odpowiedzialny za realizację działań programowych

Dyrektor szkoły

Ponieważ w wyniku obserwacji nie stwierdzono występowania problemu głębokiego uzależnienia od środków psychoaktywnych , profilaktykę zawartą w programie ustalono na poziomie pierwszorzędny i drugorzędowy.

Profilaktyka pierwszorzędowa (wczesna, uprzedzająca) – **skierowana jest do ogółu uczniów, a jej celem jest opóźnianie czasu inicjacji – POCZEKAJ !**

Ma za zadanie zwiększenie odporności młodzieży na oddziaływanie niekorzystnych czynników i sytuacji.

Lp.	Obszar działań	Rodzaj działań i sposoby realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
II	Profilaktyka dotycząca bezpiecznej drogi do szkoły .	1. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach.	wychowawcy klas (gazetka, plakaty),	cały rok wg potrzeb
		2. Znajomość podstawowych znaków drogowych i zasad ruchu drogowego.	wychowawcy klas, instruktor nauki jazdy, gazetka, plakaty,	cały rok wg potrzeb
		3. Pokaz ratownictwa medycznego -zasady udzielania pierwszej pomocy. - kurs udzielania pierwszej pomocy	Józef Andrzejewski na lekcjach edb pedagog,	III, IV cały rok
III	Profilaktyka w zakresie bezpiecznych warunków nauki.	1. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły: a) ochrona obiektu przez Agencję Ochrony "TEMIDA" b) kontrolowanie obowiązku noszenia identyfikatorów przez uczniów c) współpraca z instytucjami wspierającymi respektowanie prawa d) monitorowanie przez nauczycieli zachowania uczniów w przerwach międzylekcyjnych,	Dyrektor, pedagog, wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły,	cały rok w/g potrzeb w/g potrzeb wg harmonogramu dyżurów
		2. Przestrzeganie przepisów BHP obowiązujących na terenie szkoły. - przestrzeganie regulaminu dyżurów podczas przerw lekcyjnych, - realizacja imprez masowych o szerszym zasięgu – współpraca z OSP w Żychlinie	zespół kierowniczy, nauczyciele, społeczny inspektor pracy- J. Andrzejewski	cały rok
		3. Propagowanie i przestrzeganie obowiązków ucznia w ZSE-U	wszyscy nauczyciele,	cały rok
		4. Przestrzeganie zasad postępowania wobec używania środków uzależniających i określenie wymagań co do nieprawidłowych zachowań. W sytuacji nie cierpiącej zwłoki, każdy nauczyciel, pracownik szkoły ma prawo i obowiązek bezpośrednio informować właściwe organy.	zespół kierowniczy, Komisja Wychowawcza, pedagog, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły,	cały rok

	5. Tworzenie środowiska szkolnego przyjaznego uczniowi z atmosferą ciepła, życzliwości, zrozumienia i tolerancji.	wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły,	cały rok
	6. Eliminowanie sytuacji konfliktowych, prowadzenie rozmów dyscyplinujących.	Dyrektor, pedagog, wszyscy nauczyciele,	cały rok
	7. Poznanie zasad udzielania pierwszej pomocy. - uczniowie klas pierwszych	Józef Andrzejewski - nauczyciel EDB, społeczny inspektor pracy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele WF	II sem - klasy I cały rok 3-4 razy w roku na zaj. lekcyjnych
	8. Omówienie zasad bezpiecznego użytkowania sprzętu elektrycznego.	nauczyciele prowadzący zajęcia, Społeczny Inspektor Pracy,	na początku roku wg potrzeb
	9. Zapoznanie uczniów z regulaminami pracowni przedmiotowych, sali gimnastycznej, na stołówce szkolnej, kuchni, w internacie.	wszyscy nauczyciele, kierownik internatu,	na początku roku szkolnego w/g potrzeb
	10. Dbanie o higienę w klaso-pracowni podczas przerw i lekcji.	wszyscy nauczyciele, kierownik internatu,	w/g potrzeb

IV	Profilaktyka uzależnień	<p>1. Wyposażenie ucznia w normatywną wiedzę dotyczącą skutków natychmiastowych i odroczonych wynikających z zażywania środków uzależniających (tytoń, alkohol, środki psychoaktywne, sterydy, dopalacze itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcja otwarta „Wpływ palenia papierosów na zdrowie człowieka, - wykład dla rodziców i uczniów „Uzależnienie od Internetu i tel. komórkowego” - lekcja otwarta „ Przemoc w sieci – przestępstwo związane z funkcjonowaniem Internetu” 	<p>Dyrektor , wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele, J. Gadomska, psycholog,</p>	cały rok w/g potrzeb
		<p>2. Kształtowanie postawy asertywności i poczucia własnej wartości.</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętność odmawiania, - unikanie konfliktów, - umiejętne rozwiązywanie problemów, 	<p>wychowawcy klas, pedagog , wychowawcy internatu,</p>	cały rok
		<p>3. Usprawnianie umiejętności komunikowania w relacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń- nauczyciel, - nauczyciele –uczeń, - uczeń - pracownik szkoły. 	<p>pedagog , wychowawcy klas i internatu, pracownicy szkoły,</p>	cały rok
		<p>4. Zapraszanie specjalistów zajmujących się uzależnieniami:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) spotkanie z terapeutami, b) spotkanie z przedstawicielami policji, sądu rejonowego, sądu rodzinnego, sądu ds. nieletnich – na temat prawnej odpowiedzialności młodzieży. 	<p>Dyrektor, pedagog, wychowawcy klas,</p>	II semestr
		<p>5. Wzbogacanie zbiorów biblioteki o literaturę, poradniki, przewodniki i filmy dydaktyczne z zakresu uzależnień. Wzbogacanie księgozbioru podręcznego dot. sposobów i metod pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Udostępnianie materiałów źródłowych.</p>	<p>M. Śliwińska, U. Jędrzejewska - Kamińska</p>	cały rok
		<p>6. Zorganizowanie Miesiąca Walki z Uzależnieniami (miesiąc zdrowia)- w miesiącu tym przeprowadzone będą działania profilaktyczne i wychowawcze pt. " Jestem wolny, kocham siebie, nie chcę się niszczyć". Uczniowie będą mogli wykazać się w sposób efektywny jak można twórczo pracować i bawić się na terenie szkoły, promując zdrowy styl życia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcja mierzenia ciśnienia tętniczego, poziomu cukru, przy współpracy z nauczycielem i słuchaczami WSCKZiU w Koninie (ZSM). 	<p>pedagog, biblioteka szkolna, Zespół Wychowawczy, Samorząd Uczniowski, Samorząd Internatu, wszyscy nauczyciele, pielęgniarka szkolna</p>	21 III - 20 IV

		7.Kształtowanie umiejętności zdrowego sposobu odżywiania.	Intendent – Zyta Komicz, Kierownik internatu Klub Młodego Gastronoma, pedagog,
		8.Propaganda wizualna (wystrój gabloty z promocji zdrowia, plakaty, ulotki i broszury edukacyjne).	Klub Młodego Gastronoma, pielęgniarka szkolna,
		9.Kierowanie uczniów w zależności od potrzeby do instytucji udzielających specjalistycznych pomocy.	pedagog, nauczyciele,
		10. Udzielanie informacji rodzicom (o ośrodkach pomocy, uzależnień od tytoniu, odurzających, anaboliów, dopalaczy, itp.).	Dyrektor szkoły, pedagog, wychowawcy klas, bibliotekarze
		11.Angażowanie uczniów do działalności na rzecz drugiego człowieka (wolontariat, PCK, TPD, szkolenia w zakresie pierwszej pomocy). Praca wolontariuszy w stowarzyszeniu MAGNOLIA, fundacji Podaj Dalej, fundacji Pomóż i Ty– zaangażowanie pozytywnych emocji w uczeniu się zdobywania motywacji. -Mistrzostwa PCK w udzielaniu pierwszej pomocy - Młodzieżowi Liderzy Zdrowia.	pedagog , A. Marciniak, wychowawcy internatu J. Andrzejewski E. Wilczewska

V	Działania prozdrowotne	1. Zabezpieczenie ucznia przed zachorowaniem w związku z kontaktem z człowiekiem chorym(szczepienia ochronne, okresowe badania wykonywane przez lekarza medycyny pracy, pielęgniarkę).	kier. szk. praktycznego, pielęgniarka szkolna, nauczyciele zawodu, pedagog, wychowawcy klas,	przed rozp. zajęć praktycznych w/g kalendarza szczepień
		2. Rozwijanie prozdrowotnych umiejętności- wskazanie możliwości kontrolowania swojego stanu zdrowia, zachęcanie do prowadzenia samoobserwacji i samokontroli, a) „Zdrowe żywienie – przejrzyste myślenie”.- wykład dietetyka , wykładowcy z PWSZ w Koninie. b) tolerancja i poszanowanie – akcja wizualna, konkursy, „16 XI Międzynarodowy Dzień Tolerancji" i prawa człowieka „ Światowy Dzień Walki z AIDS, c) Udział w konkursach tematycznych: konkurs międzyklasowy wiedzy o człowieku, konkurs o HIV/AIDS, konkurs o środkach uzależniających, konkurs wiedzy o HPV, olimpiada wiedzy o żywności i żywieniu, konkurs wiedzy „rak jelita grubego” i „Wirus HPV” d) profilaktyka zarażeń HPV - pogadanka dla uczniów klas pierwszych. e) przygotowanie wystawy tematycznej dotyczącej skutków uzależnień i zdrowego stylu życia f) realizacja projektu krajowego „ARS- czyli jak dbać o miłość” g) Propagowanie zasad zdrowego odżywiania: - hapening promujący rolę śniadań oraz konkurs szkolny „Ucz się dobrze, zjedz śniadanie” - wykład dla rodziców - „Rola II śniadania w szkole” h) spektakl profilaktyczny dla młodzieży przygotowany przez grupę „Pat”	pielęgniarka szkolna, J. Knapkiewicz, E. Wilczewska, Samorząd Uczniowski, P. Rosiak, pedagog, J. Gadomska, Samorząd Uczniowski, nauczyciele, M. Izydorzycyk pedagog nauczyciele bibliotekarze E. Wilczewska biblioteka szkolna E. Sell M. Romańczuk K. Doleżko	IX - X X XI-XII XII XII III cały rok I semestr cały rok II semestr
		3. Promocja akcji krwiodawstwa oraz banku dawców szpiku.	E. Wilczewska, E. Pietrzak, J. Sobczak	I i II semestr
		4. Propagowanie aktywności fizycznej i wskazanie form czynnego wypoczynku	nauczyciele,	Cały rok

VI	Profilaktyka agresji i przemocy w szkole	1. Nabycie umiejętności rozpoznawania swoich emocji i panowania nad nimi: - radzenie sobie z złością, kierowanie poziomem stresu,	pedagog , wychowawcy klas, wychowawcy internatu, nauczyciele WDŻ,	w/g potrzeb
		2. Rozwiązywanie konfliktów i problemów bez używania siły. - Realizacja programu rządowego „Bezpieczna i przyjazna szkoła” i „Bezpieczna +”	wychowawcy klas, pedagog, wychowawcy internatu,	cały rok
		3. Szczególne zainteresowanie uczniami klas I oraz uczniami nowoprzybytymi do szkoły.	wszyscy nauczyciele, wychowawcy klas, wychowawcy w internacie pedagog, pracownicy szkoły,	na początku roku szkolnego
		5. Prawa człowieka, prawa ucznia – lekcje otwarte, konkursy: - odpowiedzialność karna uczniów nieletnich i pełnoletnich wobec przepisów prawa, - spotkanie z przedstawicielami KMP.	wychowawcy klas, nauczyciele,	w/g potrzeb
VII	Pomoc psychologiczno - pedagogiczna	1. Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom.	Dyrektor, pedagog, nauczyciele, wychowawcy klas,	w/g potrzeb
VIII	Edukacja zdrowotna	Kształcenie postaw prozdrowotnych na lekcjach wychowania fizycznego. Zagadnienia realizowane w poszczególnych klasach: Klasy pierwsze: 1. Pojęcie zdrowia i choroby. Zdrowie jako wartość. 2. Potrzeby człowieka. Piramida potrzeb. 3. Związek potrzeb psychicznych z potrzebami organicznymi. 4. Czynniki sprzyjające zdrowiu. Tryb życia a zdrowie. 5. Zdrowie psychiczne i społeczne. Środowisko sprzyjające zdrowiu. 6. Zachowania prozdrowotne. Co może pozbawić nas zdrowia? 7. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo oraz zdrowie swoje i innych. 8. Hartowanie organizmu i pielęgnacja własnego ciała. 9. Utrwalanie podstawowych nawyków higienicznych. 10. Higiena psychiczna i fizyczna.	nauczyciele wychowania fizycznego,	cały rok

		<p>Klasy drugie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pozytywny obraz samego siebie i otaczającego świata. Co sprawia że jesteśmy radośni i pogodni? 2. Życzliwość i lojalność w stosunkach międzyludzkich. 3. Podejmowanie decyzji. Kto ma na nie wpływ? 4. Krytyka konstruktywna. Obiektywny samokrytycyzm. 5. Poczucie własnej wartości. Realna ocena swojej osoby. 6. Nasze mocne strony. W czym jesteśmy dobrzy. Jak się pozytywnie rozwijać? 7. Nasze słabe strony. Co możemy zmienić? Gdzie szukać pomocy? Sojusznicy. 8. Kogo i jak prosić o pomoc? 9. Umiejętność rozmowy i słuchania innych. 10. Umiejętność odmawiania. Asertywność. <p>Klasy trzecie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkodliwy wpływ używek na organizm. 2. Co to jest nałóg. Od czego można się uzależnić? Uzależnienie jego przyczyny i skutki. 3. Negatywne emocje-jak je rozpoznać i jak sobie z nimi radzić? 4. Złość i agresja. Jak zapanować nad uczuciami? 5. Pozytywny i negatywny wpływ adrenaliny na organizm. 6. Zdrowy tryb życia. Odpoczynek i jego formy. 7. Planowanie zajęć. Zapobieganie zmęczeniu i znużeniu. Relaks. 8. Badania okresowe i profilaktyczne. Samobadanie i samokontrola zdrowia. 9. Choroby cywilizacyjne, społeczne i psychiczne. Stereotypy. 10. Niepełnosprawność. Sport niepełnosprawnych. Formy i sposoby pomocy dla osób chorych i niepełnosprawnych. 		
IX	Ewaluacja	7. Monitorowanie i podejmowanie działań na bieżąco.		

